

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III- Semester) Examination
Tuesday, 5th January 2021
2.00 pm - 4.00 pm
UB03CCOM21 : Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 70

Notes: i) All Questions carry equal marks.

ii) From the following **Eight** questions, Write **Any Four** question's answer.

Que.1.What is Cost Accountancy? Describe the difference between Cost Accounting and Financial Accounting.

Que.2(A).Explain: Methods of Cost Accounting.

(B). Describe: Cost classification.

Que.3. (A). Explain: ABC Techniques of material control.

(B). A worker is allowed 54 hours to complete a job on time wages. He completes the job in 36 hours on piece wages. His time wage is Rs. 4 per hour.

Material Cost of a product is Rs.48 and factory overheads are recovered at 150 % of the total direct wages.

Calculate the factory cost of the product under:

- (1) Piece wage plan.
- (2) Halsey wage plan.
- (3) Rowan wage plan.

Que.4. (A). Discuss: Causes and Remedies of Labour Turn Over.

(B). From the following information calculate:

- (a) Re-order level.
- (b). Minimum stock level.
- (c). Maximum stock level.
- (d). Average stock level.
- (e). Danger stock level.

(1)

(P.T.O.)

- (1). Maximum delivery period 90 days.
- (2). Average delivery period 70 days.
- (3). Minimum delivery period 50 days.
- (4). Maximum delivery period for emergency purchase 10 days.
- (5). Maximum rate of consumption per day 60 units.
- (6). Average rate of consumption per day 50 units.
- (7). Minimum rate of consumption per day 40 units.
- (8). Ordering quantity 1,200 units.

Que.5. In a factory there are three production departments A,B and C, and two service departments D and E. The details of the expenses during May 2020 are as under.

Factory Manager's salary 60,000

Power 72,000

Depreciation of Machine 59,400

Contribution of E.S.I. 22,000

Rent and rates 40,000

Lighting 32,000

Canteen expenses 12,000

Insurance 13,200

Indirect wages 33,000

Other information:

Particulars	A	B	C	D	E
1. Lighting points	6	5	4	3	2
2. Direct wages Rs.	4,500	4,200	3,000	1,200	300
3. Cost of Machine Rs.	72,000	48,000	36,000	1,200	1,200
4. Horse power of machine	400	600	200	---	---
5. Space occupied sq. ft.	6,000	4,000	5,000	3,000	2,000
6. Proportion of time devoted by factory manager	10	8	6	4	2
7. Number of workers	50	60	40	30	20

The benefit of the service department D and E is derived by the other departments in the following proportion.

Department	A	B	C	D	E
D	30 %	20 %	40 %	---	10 %
E	40 %	30 %	30 %	---	---

Prepare statement showing:

- (1) Distribution of overheads to various departments.
- (2) Distribution of expenses of service department to production department.

Que.6. Following are the particulars of one machine for the month of May 2020. From that calculate machine hour rate.

- (1) Cost of Machine Rs. 5,00,000
- (2) Scrape value after its estimate life Rs.50,000
- (3) Estimated annual repairs and maintenance Rs.12,000
- (4) Monthly rent of factory Rs.7,000
- (5) Monthly salary of a worker Rs.1,000
- (6) Monthly expenses of the chemical used to run this machine Rs.2,000
- (7) Monthly indirect expense Rs.3,000
- (8) Annual insurance premium at the rate of 1 %
- (9) Estimated Life of machine 1,00,000 hours
- (10) Monthly working hours 2,000
- (11) Setting up time of this machine 100 hours
- (12) Power consumption is 5 units per hour and rate per unit is Rs 2.
- (13) Four workers who are working on this machine also take care of two other machines.
- (14) Machine occupies 1/5 space of the factory.

Que.7. The following particulars are obtained from the books of Raja Ltd. For the year 2019.

Production and sales 4,000 units

Direct materials Rs. 3,20,000

Direct wages Rs. 2,40,000

Direct expenses Rs. 27,000

Factory overheads (60 % fixed) 2,00,000

Office overheads (fixed) Rs.1,16,000

Sellingoverheads (80 % variable) Rs.96,000

Rate of Profit on cost 25 %

For the year 2020, it is estimated that-

- (1) The Production and Sales will increase by 6,000 Units.
- (2) Direct Materials per unit will rise by Rs.20.
- (3) Direct wages per unit will fall by 20 %.
- (4) Fixed factory overheads will be increased by Rs. 5,600.
- (5) Variable selling overheads will increased by Rs.3 per unit.
- (6) The rate of profit on cost will remain same as per the previous year.

Prepare a statement of cost showing total as well as per unit cost and profit for the year 2019 and a statement of cost showing estimated profit for the year 2020.

Que.8.Sujan co. provides following information about his production cost per unit.

Material consumed Rs. 60.00

Direct Wages Rs. 40

Factory overhead expenses 25 % of prime cost

Office overhead expenses Rs.12

Selling and distribution expenses Rs.5

Financial Accounts reveals as follows:

Opening stock of finished goods (5,000 units) Rs. 7,00,000

Material expenses Rs. 30,00,000

Wages expenses Rs. 20,00,000

Factory expenses Rs.12,40,000

Office expenses Rs.6,50,000

Selling expenses Rs.2,30,500

Penalty Rs. 30,000

Written off preliminary expenses Rs. 6,000

Income tax provision Rs. 72,000

Bank interest received Rs. 32,000

Income tax refund received Rs.6,000

Closing stock of finished goods (6,500 units) Rs. 9,01,500

Sales Rs.77,60,000

Prepare reconciliation statement of both the profits

—X—

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III- Semester) Examination
Tuesday, 5th January 2021
2.00 pm - 4.00 pm
UB03CCOM21 : Fundamentals of Cost Accounting

કુલ ગુણ : ૭૦

નોંધ: ૧) નીચેના આઠ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
 ૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

પ્ર.૧ પડતર હિસાબી પદ્ધતિ એટલે શું ? પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

પ્ર.૨

(અ) સમજાવો: પડતર હિસાબી પદ્ધતિની રીતો.

(બ) વર્ણવો: પડતરનું વર્ગીકરણ.

પ્ર.૩

(અ) સમજાવો: માલસામાગ્રી અંકુશની ABC પદ્ધતિ.

(બ) એક કામદારને એક કાર્ય પૂર્ણ કરવા માટે ૫૪ કલાકનો સમય, સમયવેતન મુજબ આપવામાં આવે છે તે કાર્યવેતન મુજબ ૩૬ કલાકમાં કાર્ય પૂર્ણ કરે છે. તેનો કલાકદીઠ મજૂરી દર રૂ. ૪ છે.

માલસામાનની પડતર એકમદીઠ રૂ. ૪૮ અને કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચાઓ કુલ પ્રત્યક્ષ મજૂરીના ૧૫૦% લેખે થાય છે.

વસ્તુની કારખાના પડતર નીચેની પદ્ધતિએ શોધો.

(૧) કાર્યવેતન પ્રથા

(૨) હેલ્સી યોજના મુજબ

(૩) રોવેન યોજના મુજબ

પ્ર.૪

(અ) ચર્ચો: મજૂર ફેરબદલીના કારણો અને ઉપાયો.

(બ) નીચેની માહિતી પરથી ગણતરી કરો.

(૧) પુનઃ વરદી સપાટી

(૨) લઘુત્તમ વરદી સપાટી

(૩) ગુરુત્તમ વરદી સપાટી

(૪) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી

(૫) ભયજનક સ્ટોક સપાટી

૧) માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૮૦ દિવસ.

૨) માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય ૭૦ દિવસ.

૩) માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાં ઓછો સમય ૫૦ દિવસ.

૪) તાત્કાલિક માલ મેળવતા લાગતો સમય ૧૦ દિવસ.

૫) માલનો રોજનો વધુમાં વધુ વપરાશ ૬૦ એકમ.

૬) માલનો રોજનો સરેરાશ વપરાશ ૫૦ એકમ.

૭) માલનો રોજનો ઓછામાં ઓછો વપરાશ ૪૦ એકમ.

૮) વરદી જથ્થો ૧૨૦૦ એકમ.

પ્ર.૫ એક કારખાનામાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C અને બે સેવા વિભાગો D અને E છે.

મે-૨૦૨૦ દરમ્યાનના ખર્ચાની વિગતો નીચે મુજબ છે.

કારખાના મેનેજરનો પગાર	૬૦૦૦૦
પાવર	૭૨૦૦૦
ચંત્રનો ઘસારો	૫૮૪૦૦
E.S.I. માં ફાળો	૨૨૦૦૦
ભાડું અને વેરા	૪૦૦૦૦
વીજળી	૩૨૦૦૦
કેન્ટીન ખર્ચા	૧૨૦૦૦
વીમો	૧૩૨૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	૩૩૦૦૦

અન્ય વિગતો:

વિગતો	A	B	C	D	E
૧. વીજળીના પોઈન્ટ	૬	૫	૪	૩	૨
૨. પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	૪૫૦૦	૪૨૦૦	૩૦૦૦	૧૨૦૦	૩૦૦
૩. ચંત્રની કિંમત (રૂ.)	૭૨૦૦૦	૪૮૦૦૦	૩૬૦૦૦	૧૨૦૦	૧૨૦૦
૪. ચંત્રના હોર્સ પાવર	૪૦૦	૬૦૦	૨૦૦	-	-
૫. રોકેલી જગ્યા ચો. ફુટ	૬૦૦૦	૪૦૦૦	૫૦૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦
૬. કારખાના મેનેજરે આપેલ સમય	૧૦	૮	૬	૪	૨
૭. કામદારોની સંખ્યા	૫૦	૬૦	૪૦	૩૦	૨૦

સેવા વિભાગો D અને E નો લાભ અન્ય વિભાગો નીચેના પ્રમાણમાં મેળવે છે.

વિગતો	A	B	C	D	E
D	૩૦%	૨૦%	૪૦%	-	૧૦%
E	૪૦%	૩૦%	૩૦%	-	-

પત્રકો દર્શાવતા તૈયાર કરો.

- (૧) વિવિધ વિભાગો વચ્ચે શિરોપરી ખર્ચાની ફાળવણી.
- (૨) ઉત્પાદન વિભાગો વચ્ચે સેવા વિભાગના ખર્ચાઓની ફાળવણી.

પ્ર.૬ નીચેની વિગતો મે ૨૦૨૦ માસની એક ચંત્ર અંગેની છે. તેના પરથી યાંત્રિક કલાક દર શોધો.

- (૧) ચંત્રની પડતર રૂ. ૫૦૦૦૦૦
- (૨) અંદાજીત આયુષ્યના અંતે ભંગાર કિંમત રૂ. ૫૦૦૦૦.
- (૩) અંદાજીત વાર્ષિક સમારકામ અને નિભાવખર્ચ રૂ. ૧૨૦૦૦.
- (૪) કારખાનાનું માસિક ભાડું રૂ. ૭૦૦૦.
- (૫) કામદારનો માસિક પગાર રૂ. ૧૨૦૦.
- (૬) આ ચંત્ર ચલાવવા માટેનો માસિક રસાયણનો ખર્ચ રૂ. ૨૦૦૦.
- (૭) આડકતરા ખર્ચા રૂ. ૩૦૦૦ માસિક.
- (૮) વાર્ષિક વીમા પ્રિમિયમ ૧%ના દરે.
- (૯) ચંત્રનું અંદાજીત આયુષ્ય ૧૦૦૦૦૦ કલાકો.
- (૧૦) માસિક કામના કલાકો ૨૦૦૦.
- (૧૧) આ ચંત્રની ગોઠવણીનો સમય ૧૦૦ કલાક.
- (૧૨) કલાકદીઠ પાવર વપરાશ ૫ યુનિટ અને યુનિટદીઠ દર રૂ. ૨.
- (૧૩) ચાર કામદારો કે જે આ ચંત્ર પર કામ કરે છે તે અન્ય બે ચંત્રો પર પણ કાળજી રાખે છે.
- (૧૪) ચંત્ર કારખાનાનો ૧/૫ ભાગની જગ્યા રોકે છે.

પ્ર.૭ નીચેની વિગતો રાજા લિ.ના ચોપડામાંથી વર્ષ ૨૦૧૯ માટે પ્રાપ્ત થઈ છે.

ઉત્પાદન અને વેચાણ - ૪૦૦૦ એકમો.

પ્રત્યક્ષ માલસામાન રૂ. ૩૨૦૦૦૦.

પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. ૨૪૦૦૦૦.

પ્રત્યક્ષ ખર્ચા રૂ. ૨૭૦૦૦.

કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા (૬૦% સ્થિર) રૂ. ૨૦૦૦૦૦.

ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા (સ્થિર) રૂ. ૧૧૬૦૦૦.

વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા (૮૦% ચલિત) રૂ. ૯૬૦૦૦

પડતર પર નફાનો દર ૨૫%.

વર્ષ ૨૦૨૦ માટે અંદાજ છે કે -

- (૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૬૦૦૦ એકમોથી વધશે.
- (૨) પ્રત્યક્ષ માલસામાન ખર્ચા એકમદીઠ રૂ. ૨૦થી વધશે.
- (૩) પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ ૨૦%થી ઘટશે.
- (૪) સ્થિર કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા રૂ. ૫૬૦૦થી વધશે.
- (૫) ચલિત વેચાણ શિરોપરી ખર્ચા એકમદીઠ રૂ. ૩થી વધશે.
- (૬) પડતર પર નફાનો દર ગયા વર્ષ જેટલો જ રહેશે.

વર્ષ ૨૦૧૯નું પડતરનું પત્રક કુલ પડતર અને નફો તેમજ એકમદીઠ પડતર અને નફો દર્શાવતું તૈયાર કરો અને વર્ષ ૨૦૨૦ માટે અંદાજીત નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

પ્ર.૮ સુજાન કં. તેમના એકમદીઠ ઉત્પાદન પડતર અંગે નીચેની માહિતી પુરી પાડે છે.

માલસામાનનો વપરાશ રૂ. ૬૦

પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. ૪૦

કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના ૨૫%.

ઓફિસ શિરોપરી ખર્ચા રૂ. ૧૨.

વેચાણ અને વિતરણ ખર્ચા રૂ. ૫

નાણાંકીય હિસાબોમાં નીચે મુજબ છે.

તૈયાર માલનો શરૂનો સ્ટોક (૫૦૦૦ એકમો) રૂ. ૭૦૦૦૦૦

માલસામાન ખર્ચા રૂ. ૩૦૦૦૦૦૦

મજૂરી ખર્ચાઓ રૂ. ૨૦૦૦૦૦૦

કારખાનાના ખર્ચાઓ રૂ. ૧૨૪૦૦૦૦

ઓફિસ ખર્ચાઓ રૂ. ૬૫૦૦૦૦

વેચાણ ખર્ચાઓ રૂ. ૨૩૦૫૦૦

દંડ રૂ. ૩૦૦૦૦

માંડી વાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચાઓ રૂ. ૬૦૦૦

આવકવેરાની જોગવાઈ રૂ. ૭૨૦૦૦

મળેલ બેંક વ્યાજ રૂ. ૩૨૦૦૦

મળેલ આવકવેરા રિફંડ રૂ. ૬૦૦૦

તૈયારમાલનો આખરનો સ્ટોક (૬૫૦૦ એકમો) રૂ. ૯૦૧૫૦૦

વેચાણ રૂ. ૭૭૬૦૦૦૦

બંને હિસાબોના નફાનું મેળવણીપત્રક તૈયાર કરો.

-----X-----

